

****الحاقیه شیوه نامه بازنگری و تدوین برنامه درسی****

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۳-۴	• تعریف اصطلاحات و ترکیبات کاربردی در تدوین و بازنگری
۵-۱۲	• راهنمای نحوه تنظیم برنامه درسی
۱۳	• مدارک لازم برای بازنگری برنامه درسی
۱۴-۱۶	• جداول اعلام تغییرات بازنگری برنامه درسی
۱۷	• توضیحات مربوط به تکمیل جداول تغییرات بازنگری برنامه درسی

تعریف اصطلاحات و ترکیبات کاربردی در تدوین و بازننگری:

نظام واحدی: آموزش در تمام دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی رسمی ایران مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود، و قبولی یا مردودی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود می‌شود و برای تعریف واحد، دروس دانشگاهی را از نظر محتوا و کیفیت اجرا به صورت‌های نظری، عملی یا آزمایشگاهی، کارگاهی، عملیات صحرایی، کار در صحنه، کارآموزی و کارورزی، سمینار، پروژه (طرح تحقیقاتی در دوره کارشناسی)، پایان نامه (در دوره کارشناسی ارشد) و رساله (دوره دکتری تخصصی Ph.D) تقسیم و سپس از حیث نوع درس، اهمیت و ارتباط آن با هدف رشته به دروس عمومی، پایه، تخصصی، انتخابی، جبرانی تقسیم می‌شود.

تعریف دروس:

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات صحرایی یا کار در صحنه ۴۸ ساعت، کارآموزی یا کارورزی ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.

دروس نظری: مجموعه منظمی از مفاهیم اولیه، تعاریف، اصول و احکام قابل اثبات یک علم یا بخشی از یک علم، یا یک موضوع علمی که از طریق بحث و گفتگو، سخنرانی و شرح مطلب، توسط استاد به دانشجویان ارائه می‌شود.

دروس عملی: دروس عملی در برابر دروس نظری بیشتر در رشته‌های تجربی است و از طریق تجربه، آزمایش و مشاهده در آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و محیط طبیعی صورت می‌گیرد.

دروس کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در صحنه: کارآموزی، آموزش کار در دانشگاه یا محیط کار، زیر نظر استاد و تابع مقررات دانشگاهی است، عملیات صحرایی یا کار در صحنه نیز زیر نظر استاد، از نوع کارآموزی است. ولی کارورزی، کار در محیط کار زیر نظر استاد کار و تابع قوانین کار می‌باشد.

سمینار: سمینار به معنی هم اندیشی است که دانشجویی موضوعی را در ارتباط با رشته تحصیلی خود زیر نظر استاد انتخاب و پیرامون آن مطالعه و بررسی می‌کند و نتایج کار خود را در کلاس در حضور استاد و دیگر دانشجویان طرح و با نظر آنان، اصلاح و تکمیل کرده، سپس به صورت مقاله یا گزارش ارائه می‌دهد.

پروژه تحصیلی: پژوهش دوره کارشناسی در موضوع مربوط به رشته تحصیلی دانشجو است که زیر نظر استاد راهنما تدوین و ارائه می‌شود.

پایان‌نامه: اثری مکتوب مبتنی بر تحقیقات نظری و عملی که توسط دانشجویان دوره کارشناسی ارشد در پایان دوره آموزشی ارائه می‌شود و دانشجو ملزم به دفاع از آن در حضور هیات داوران است.

رساله: اثری است مبتنی بر فعالیت‌های سازمان یافته علمی - پژوهشی دانشجوی دوره دکتری تخصصی که در زمینه‌های خاص تدوین و به ارائه نتایج نو در زمینه مربوط منجر می‌شود و دانشجو ملزم به دفاع از آن در حضور هیات داوران است.

دروس عمومی: مجموعه‌ای از دروس فرهنگ و معارف اسلامی است که توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین شده و عموم دانشجویان در تمامی رشته‌ها موظف به گذراندن آن می‌باشند. و برای تمامی دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته در تمامی موسسات به صورت یکسان ارائه می‌شود و گذراندن آنها توسط دانشجو الزامی است.

دروس پایه: دروسی هستند که برای آماده کردن دانشجو به منظور گذراندن دروس تخصصی رشته و نیز افزایش اطلاعات، تقویت بنیه و بینش علمی آنان و همچنین درک بهتر سایر دروس تخصصی ارائه می‌شود.

دروس تخصصی مشترک: دروسی هستند مشترک بین چند گرایش یا رشته‌های تخصصی که معمولاً به عنوان پیشنهاد دروس تخصصی در یک رشته ارائه می‌شوند.

دروس تخصصی: دروسی هستند که دانشجو ملزم به انتخاب آنهاست و فراتر از مبانی و چارچوب‌های نظری و به عنوان جزئی از هسته اصلی برنامه درسی است که با هدف عمق بخشیدن به دانش یا مهارت دانشجو ارائه می‌شود.

دروس اختیاری: دروسی هستند که به منظور انعطاف در برنامه درسی و انطباق برنامه‌ها با زمان، مکان و امکانات آموزشی در هر برنامه مجموعه‌ای از دروس مرتبط با رشته، به عنوان درس اختیاری ارائه می‌شود تا دانشجویان بتوانند از میان دروس مرتبط با رشته تحصیلی خود مطابق علاقه و نیاز با راهنمایی استاد راهنما یا گروه آموزشی به اختیار بگذرانند. تعداد واحد انتخابی در سقف واحدهای مجاز دوره است و در هر رشته توسط برنامه‌ریزان تعیین می‌شود و نباید از ۱۰ درصد کل واحدها تجاوز کند.

دروس جبرانی: این دروس فقط برای دانشجویان کارشناسی ارشد (ناپیوسته) و دکتری تخصصی Ph.D است. چنانچه با تشخیص گروه آموزشی، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی مقطع قبلی ضروری تشخیص داده شود، آن دانشجو موظف است آن دروس را به عنوان دروس جبرانی، اضافه بر واحدهای درسی دوره بگذراند و گذراندن آن برای جبران کمبود دانش یا مهارت دانشجو است. تعداد این دروس در آیین نامه آموزشی مصوب شورای عالی برای هر دوره تحصیلی تعیین می‌شود.

دروس پیشنهادی و هم‌نیاز: برخی از دروس در برنامه درسی، از نظر انتخاب واحد برای دانشجویان، در ترتیب خاص قرار دارند و به ترتیب اولویت به هم وابسته‌اند. انتخاب یکی مستلزم این است که دانشجو قبلاً درس دیگر را گذرانده باشد، یا آن درس را هم‌زمان با درس انتخابی خود بگذراند. این دروس به ترتیب پیشنهادی و هم‌نیاز نامیده می‌شوند. اگر دروسی دارای پیشنهادی و هم‌نیاز باشند رعایت ترتیب در گرفتن آن دروس الزامی است.

راهنمای نحوه تنظیم برنامه درسی

نکات لازم مربوط:

- ۱- صفحات اول و دوم برنامه درسی شامل صفحه عنوان و صفحه امضاء در دفتر / دبیرخانه شورای برنامه-ریزی درسی دانشگاه تهیه و تنظیم می‌گردد.
- ۲- قالب برنامه درسی، برای تدوین برنامه درسی جدید و یا بازنگری برنامه درسی مصوب، طراحی شده است. حسب مورد استفاده، یکی از واژه‌های (تدوین / بازنگری) در صفحه اول، دوم و سوم، انتخاب، و دیگری حذف شود.
- ۳- نظر به سیاست وزارت در مورد غیرگرایشی بودن دوره‌های کارشناسی، در تدوین و بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی، نباید گرایش پیش بینی شود.

توضیحات مربوط به فصل اول (مشخصات کلی): صفحه ششم از قالب برنامه درسی

مشخصات کلی برنامه درسی رشته..... در مقطع.....

* عبارت برنامه آموزشی به کاربرده نشود.

* عنوان دقیق و کامل رشته نوشته شود.

مقدمه

در مقدمه، عنوان رشته (به فارسی و انگلیسی)، عنوان دوره تحصیلی، معرفی کلی و تبیین برنامه درسی آورده می‌شود.

تعریف رشته

رشته دقیقاً بطور جامع و مانع تعریف شود. تعریف رشته، توصیفی از وظایف و انتظارات حرفه‌ای است. بعد از تعریف به تاریخچه و پیشرفت‌های جدید رشته نیز اشاره شود.

هدف رشته

هدف، نهایت انجام کار است. باید صریح و روشن باشد. در تعریف آن به چشم انداز رشته در پایان دوره توجه شود.

ضرورت و اهمیت رشته

در بخش ضرورت و اهمیت، توجه به ارزش‌ها، باورها و فلسفه وجودی برنامه و رسالت آن در تربیت نیروی انسانی اشاره شود.

نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان

در نقش و توانایی دانش‌آموختگان، مشاغل قابل احراز، وظایف حرفه‌ای و مهارت‌های شغلی آنها را نوشته شود.

طول دوره و شکل نظام

شکل نظام به صورت ترمی - واحدی خواهد بود.

* طول دوره کارشناسی حداکثر..... سال خواهد بود (برای ذکر حداکثر سنوات، از آخرین آئین نامه آموزشی مصوب در حال اجرا، استفاده شود).

* طول دوره کارشناسی ارشد حداکثر سال و محتوای دوره آن مشتمل بر واحدهای درسی و پایان‌نامه می‌باشد (برای ذکر حداکثر سنوات، از آخرین آئین نامه آموزشی مصوب در حال اجرا، استفاده شود).

* دوره دکتری بالاترین مقطع تحصیلی در آموزش عالی بوده و طول دوره آن حداکثر سال است و به دو مرحله آموزشی و پژوهشی مستقل از هم تقسیم می‌شود و با دفاع از رساله پایان می‌پذیرد. (برای ذکر حداکثر سنوات، از آخرین آئین نامه آموزشی مصوب در حال اجرا، استفاده شود).

تعداد و نوع واحدهای درسی دوره :

در قسمت تعداد و نوع واحدهای درسی دوره، نوشته شود : تعداد کل واحدهای درسی دوره (مقطع ذکر شود) رشته (تعداد ذکر شود) واحد به شرح زیر است:

نوع دروس	تعداد واحد
جمع	

توجه : تعداد و نوع واحدهای درسی در مقاطع مختلف بر اساس جدول ذیل تنظیم شود. این جدول نباید در برنامه درسی لحاظ شود و تنها اطلاعات این جدول با توجه به مقطع به شکل زیر استفاده شود:

جمع کل واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی						دوره تحصیلی
	پروژه/ پایان نامه/ رساله	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	جبرانی	
۱۳۰-۱۴۰	۰-۳	۱۰-۲۰	۷۸-۸۸	۲۰-۳۰	۲۲	-	کارشناسی
۲۸-۳۲	۴-۶	۱۴-۱۶	۱۰-۱۲	-	-	۰-۱۲	کارشناسی ارشد
۳۶	۱۸-۲۴	-	۱۲-۱۸	-	-	۰-۶	دکتری

- جدول دروسی جبرانی مترادف با جدول دروس پیشنهادی نمی باشد.

- در برنامه درسی حتماً جدول دروس اختیاری لحاظ شود.

شرایط و ضوابط ورود به دوره:

در قسمت شرایط و ضوابط دوره، ذکر عبارت " مطابق با ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد" مورد قبول است. البته در ضوابط ورود به دوره، موارد زیر را می توان نوشت:

- داشتن مدرک در یکی از رشته های

- موفقیت در آزمون سراسری

مواد و ضرایب امتحانی

در این قسمت مواد و ضرایب برای رشته در نظر گرفته شود.

ضریب	مواد امتحانی

تذکر: مواد و ضرایب امتحانی در برنامه درسی جدید (رشته های فاقد برنامه درسی مصوب) تعیین می شود، و در تنظیم برنامه بازنگری، وجود یا عدم وجود بخش مواد و ضرایب امتحانی در برنامه مصوب در حال اجرا (برنامه ای که مورد بازنگری قرار می گیرد) ملاک عمل است.

توضیحات مربوط به فصل دوم (جداول دروس):

توجه: جدول دروس عمومی، قبل از جدول دروس پایه و... برنامه درسی دوره کارشناسی ذکر گردد.
 جدول شماره ۱ جدول دروس عمومی رشته در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	زبان فارسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	زبان انگلیسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	تربیت بدنی	۰/۵	۰/۵	۱	۸	۱۶	۲۴
۴	ورزش ۱	-	۱	۱	-	۳۲	۳۲
۵	دانش خانواده و جمعیت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	دروس عمومی معارف اسلامی*	۱۲	-	۱۲	-	-	-
جمع کل		۲۰/۵	۱/۵	۲۲	-	-	-

*دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول پیوست

ردیف	گرایش	عنوان درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات		
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	مبانی نظری اسلام ۴ واحد	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳		انسان در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	اخلاق اسلامی ۲ واحد	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸		عرفان عملی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	انقلاب اسلامی ۲ واحد	انقلاب اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۳		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۴		تاریخ امامت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۵	آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد	تفسیر موضوعی قرآن	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۶		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲

توجه: دانشجویان از ۸ واحد پیشنهادی در گرایش مبانی نظری اسلام ۴ واحد، از ۸ واحد در گرایش اخلاق اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش انقلاب اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد و از ۴ واحد در گرایش آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد را برمی‌گزینند.

ردیف	نام درس	تعداد واحد (۳ تا ۱ واحد)			تعداد ساعات (۱۶ تا ۶۴ ساعت)			پیشنیاز	همنیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱									
۲									
...									
جمع کل									

نکات مهم در تنظیم جدول فوق

۱- فرمت جداول باید مطابق فرمت نمونه فوق تنظیم گردد و هر جدول تنها در یک صفحه قرار بگیرد و ذکر جمع تمامی ستونها الزامی است.

۲- جداول دوره کارشناسی شامل جدول دروس عمومی، پایه، تخصصی و اختیاری است.

۳- جداول دوره کارشناسی ارشد شامل جدول دروس جبرانی، تخصصی و اختیاری است. در صورتی که برنامه درسی دارای گرایش باشد، جداول دوره شامل جدول دروس جبرانی، تخصصی مشترک بین گرایش‌ها، تخصصی هر گرایش و اختیاری می‌باشد.

۴- جداول دوره دکتری شامل جدول دروس جبرانی، دروس تخصصی و دروس اختیاری است. در صورتی که برنامه درسی دارای گرایش باشد، جداول دوره شامل جدول دروس جبرانی، دروس تخصصی مشترک بین گرایش‌ها، دروس تخصصی هر گرایش و دروس اختیاری می‌باشد.

۵- رساله، پایان نامه و پروژه در جداول ذکر نشود و در فصل اول در قسمت تعداد واحدهای درسی ذکر شود.

۶- در صورت وجود داشتن گرایش در رشته، جداول دروس آنها هم باید مستقل از یکدیگر باشند.

۷- در ذیل جدول دروس اختیاری ذکر شود که دانشجوی باید چند واحد را از میان دروس مطرح شده انتخاب نماید.

۸- در مورد برنامه‌های درسی که در ذیل جدول دروس اختیاری قید می‌گردد: یک یا دو درس و ... از دروس سایر گرایش‌ها، سایر رشته‌ها و ... نیز با نظر گروه یا استاد راهنما اخذ می‌شود، لازم است کلیه دروسی که مدنظر گروه است در جدول ذکر شود.

۹- از ذکر کد درس خودداری شود و شماره های ردیف هر جدول به طور مستقل از یک شروع شود.

۱۰- منظور از نوع واحد، عملی یا نظری بودن یک واحد درسی می باشد.

۱۱- ساعات آموزش هر واحد نظری ۱۶ ساعت، واحد عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کارآموزی ۶۴ ساعت است که در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.

۱۲- در ستون پیشنیاز و همنیاز، باید عنوان کامل درس نوشته شود و شماره ردیف درس در جدول استفاده نشود.

۱۳- از ارائه اسامی طولانی برای دروس خودداری گردد.

۱۴- دروس ارائه شده توسط واحدهای آموزشی در برنامه‌های درسی به صورت شماره گذاری ۱ و ۲ و ۳ و ... با هماهنگی واحد مربوطه به عنوان متناسب با محتوا تغییر داده شود.

سرفصل دروس در فصل سوم بر اساس فرمت زیر تنظیم گردند.

مقطع :		رشته :		گرایش :	
عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد :	تعداد ساعت :	نوع درس:	نام درس یا دروس پیشنهادی:	
	☐ نظری :	☐ نظری :	☐ پایه		
	☐ عملی :	☐ عملی :	☐ مشترک		
عنوان درس به انگلیسی:			☐ تخصصی	نام درس یا دروس هم‌نیاز:	
			☐ اختیاری		
			☐		
آموزش تکمیلی عملی : ☐ دارد (☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار) ☐ ندارد.					

اهداف کلی درس :

اهداف ویژه درس:

سرفصل درس / رئوس مطالب :

روش یاددهی - یادگیری متناسب با هدف و محتوا :

روش ارزشیابی (به درصد مشخص گردد):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
		نوشتاری	
		عملکردی	

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه :

منابع :

نکات مهم در تنظیم ریز سرفصل براساس فرمت بالا:

۱- نام درس: (نام هر درس به گونه ای انتخاب شود که محتوای درس را بازگو کند و این نام از ۲ تا ۳ سیلابس تجاوز نکند).

۲- تعداد واحد: تعداد واحد هر درس، براساس چارچوب تدوین و بازنگری برنامه درسی، از ۱ تا ۳ می‌باشد.

۳- در ابتدای ریز سرفصل در کادر معرفی ویژگی درس،

- تعداد واحد: ابتدا تعداد کل واحد ذکر گردد. و سپس، اگر درس نظری بود گزینه (□ نظری) و اگر عملی بود، گزینه (□ عملی) و اگر درس، نظری - عملی بود، هر دو گزینه با علامت (✓) مشخص شده و تعداد واحد نیز نوشته شود.

- تعداد ساعت: ابتدا تعداد کل ساعت ذکر شود. و سپس، اگر درس نظری بود گزینه (□ نظری) و اگر عملی بود، گزینه (□ عملی) و اگر درس، نظری - عملی بود، هر دو گزینه با علامت (✓) مشخص شده و مقدار ساعت نیز نوشته شود.

- نوع درس: براساس محتوای درس، و اینکه در کدام یک از دسته بندی نوع درس (پایه/تخصصی/اختیاری و یا ...) قرار می‌گیرد، گزینه مربوطه با علامت (✓) مشخص گردد.

۴- آموزش تکمیلی: اگر درس، نیاز به آموزش تکمیلی داشته باشد، ضمن علامت گذاری گزینه (□ دارد)، بر اساس محتوای درس، یکی از گزینه‌های (سفر علمی/آزمایشگاه/کارگاه سمینار) با علامت (✓) مشخص گردد.

۵- منابع:

ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی به صورت درج نام دقیق کتاب، نام مولف، نام مترجم، محل نشر، تاریخ نشر، ... ذکر شود. و لازم است منابع درسی به روز استفاده شود.

جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی، ... نمی‌تواند به عنوان منبع درسی لحاظ شود.

مدارک لازم برای بازنگری برنامه درسی

- ۱- صورتجلسه شورای برنامه ریزی درسی گروه
- ۲- صورتجلسه شورای برنامه ریزی درسی دانشکده
- ۳- تکمیل جداول لیست تغییرات انجام شده در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری) نسبت به برنامه درسی مصوب قبلی (صفحات ۱۴ تا ۱۶) که با بهره گیری از توضیحات داده شده در مورد تکمیل جداول در صفحه (۱۷) تنظیم شود.
- ۴- برنامه درسی بازنگری شده، که بر اساس دستورالعمل، صفحات (۵ تا ۱۲) تنظیم شود.
- ۵- لیست افراد مجری در بازنگری برنامه درسی اعلام گردد.
- ۷- ارائه یک فایل به صورت word و powerpoint جهت ارائه به شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه که شامل: لیست تغییرات انجام شده در برنامه درسی اعم از (حذف درس، ایجاد درس جدید، تغییر نام و محتوی درس و ...) به همراه دلایل ایجاد هر مورد از تغییرات می باشد.
- ۸- یک نسخه از برنامه درسی قدیم (در حال اجرا).

جدول اعلام تغییرات بازنگری برنامه درسی

دانشکده:

گروه آموزشی:

عنوان رشته:

مقطع:

۱- جدول نوع و تعداد واحدهای درسی دوره

در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)		در برنامه درسی مصوب قدیم (در حال اجرا)	
تعداد واحد	نوع دروس	تعداد واحد	نوع دروس
جمع		جمع	

توجه: در تغییرات احتمالی تعداد و نوع واحدهای درسی دوره، رعایت حداقل و حداکثر تعیین شده در جدول شماره ۱ چارچوب تدوین و بازنگری برنامه درسی (مصوب جلسه مورخ ۹۴/۳/۱۶ شورای برنامه ریزی آموزش عالی) الزامی است.

۲- لیست دروس حذف شده از برنامه درسی مصوب قدیم (در حال اجرا):

ردیف	نام درس	تعداد واحد	نوع درس	ملاحظات
جمع کل				

۳- لیست دروس اضافه شده (جدید) به برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری):

ردیف	نام درس	تعداد واحد	نوع درس	ملاحظات
جمع کل				

۴- لیست دروس انتقال داده شده از یک جدول به جدول دیگر

ملاحظات	نوع درس در برنامه درسی		تعداد واحد	نام درس	ردیف
	پیشنهادی (بازنگری)	مصوب قدیم (در حال اجرا)			
				جمع کل	

۵- لیست دروس تغییر نام داده شده

ملاحظات	نوع درس	تعداد واحد	در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)	نوع درس	تعداد واحد	در برنامه درسی مصوب قدیم (در حال اجرا)	ردیف
							جمع کل

۶- لیست دروس همراه با تغییر افزایش یا کاهش واحد

ملاحظات	تعداد واحد		نوع تغییر		نوع درس	نام درس	ردیف
	در برنامه پیشنهادی (بازنگری)	در برنامه قدیم (در حال اجرا)	کاهش واحد	افزایش واحد			
						جمع کل	

۷- لیست دروس همراه با تغییر پیشنیازی یا همنیازی

ملاحظات	نام درس پیشنیاز یا همنیاز		نوع تغییر		نوع درس	نام درس	ردیف
	در برنامه پیشنهادی (بازنگری)	در برنامه قدیم (در حال اجرا)	همنیازی	پیشنیازی			
						جمع کل	

۸- لیست دروس همراه با تغییر تفکیک یا ادغام

ملاحظات	تعداد واحد	نام درس یا دروس در برنامه پیشنهادی (بازنگری)	نوع تغییر		نوع درس	تعداد واحد	نام درس یا دروس در برنامه قدیم (در حال اجرا)	ردیف
			ادغام	تفکیک				
							جمع کل	

۹- لیست دروس همراه با تغییر محتوا

ملاحظات	نوع درس	تعداد واحد	نام درس	ردیف
				جمع کل

توضیحات مربوط به تکمیل جداول تغییرات بازنگری برنامه درسی

- ۱- **در جدول شماره ۱:** نوع و تعداد واحدهای درسی دوره، حسب مقطع، مشخص می شود. منظور از نوع واحدهای درسی، دروس عمومی، پایه، تخصصی، اختیاری، کارآموزی، سمینار، پایان نامه و... است، که در بخش کلیات برنامه-درسی رشته ذکر می شود.
- ۲- **در جدول شماره ۲:** اطلاعات مربوط به دروسی که در برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) بوده، ولی در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری) قرار نگرفته است، نوشته می شود.
- ۳- **در جدول شماره ۳:** اطلاعات مربوط به دروسی که در برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) نبوده، ولی به عنوان دروس جدید، به برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری) اضافه شده است، نوشته می شود.
- ۴- **در جدول شماره ۴:** اطلاعات مربوط به دروسی که از هر یک جداول دروس (پایه، تخصصی، اختیاری و...) برنامه درسی مصوب رشته (قدیم)، به هر یک از جداول دروس (پایه، تخصصی، اختیاری و...) برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری) منتقل شده است، نوشته می شود.
- ۵- **در جدول شماره ۵:** اطلاعات مربوط به آندسته از دروس برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) که نام آن دروس در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)، تغییر کرده است، نوشته می شود.
- ۶- **در جدول شماره ۶:** اطلاعات مربوط به آندسته از دروس برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) که تعداد واحد آن دروس در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)، افزایش یا کاهش یافته است، نوشته می شود.
- ۷- **در جدول شماره ۷:** اطلاعات مربوط به آندسته از دروس برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) که پیشنهاد یا همنیاز آن دروس در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)، تغییر کرده است، نوشته می شود.
- ۸- **در جدول شماره ۸:** اطلاعات مربوط به آندسته از دروس برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) که در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)، تفکیک یا ادغام شده اند، نوشته می شود. برای مثال: اگر یک درس به دو درس تبدیل شود (تفکیک) و یا دو درس به یک درس تبدیل شود (ادغام)، صورت گرفته است.
- ۹- **در جدول شماره ۷:** اطلاعات مربوط به آندسته از دروس برنامه درسی مصوب رشته (قدیم) که محتوای آنها (مثلاً: رئوس مطالب برای تدریس و ...) در برنامه درسی پیشنهادی (بازنگری)، تغییر کرده است، نوشته می شود.